

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0225U003195

Державний реєстраційний номер: 0120U101891

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 31-05-2025

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 2

Назва етапу: Виявлення змін сезонного розвитку та біологічних особливостей найбільш поширених шкідливих організмів, пов'язаних зі зміною клімату

Початок етапу: 01.2020

Закінчення етапу: 12.2024

Вид звітного документа: Проміжний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Український ордена «Знак Пошани» науково-дослідний інститут лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г. М. Висоцького

Код за ЄДРПОУ: 00994064

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, 86, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Державне агентство лісових ресурсів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380577078041

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Державне агентство лісових ресурсів України

Код за ЄДРПОУ: 37507901

Місцезнаходження: вул. Шота Руставелі, 9-А, м. Київ, Київська обл., 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442357724

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 2401040

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 1505.700

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Виявити особливості формування комплексів шкідливих організмів (у тому числі адвентивних видів) в умовах зміни клімату та оцінити їхній взаємний вплив на санітарний стан і ріст насаджень

Назва роботи англійською:

To identify peculiarities in formation of harmful organisms associations (including adventive species) under climate change and to assess their mutual impact on both health condition and growth of forest stands

Реферат українською:

Об'єкт дослідження: шкідливі комахи та збудники хвороб лісу. Мета дослідження: уточнити сучасний склад комплексів шкідливих організмів, особливостей біології, сезонного розвитку, поширення та шкідливості для основних лісоутворювальних порід в умовах зміни клімату. Методика досліджень: методи порівняльної екології, ентомології, мікології, лісознавства й лісівництва, статистичного аналізу, а також оригінальні методики обліку та прогнозування поширення та шкідливості організмів, розроблені виконавцями стосовно комах-фітофагів. Доведено зростання загрози існуванню ясена на сході України у зв'язку з одночасним поширенням інвазійного шкідника ясенової смарагдової вузькотілої златки, халарового некрозу та ясенових лубоїдів. Змодельовано за допомогою пакету програм MaxEnt ймовірність просторового поширення ясенової смарагдової вузькотілої златки на території України та за її межі в країни ЄС з урахуванням кліматичних показників.

Реферат англійською:

Study object: harmful insects and forest pathogens. Aim of the study: to specify current composition of harmful organisms associations, peculiarities of their biology, seasonal development, spread and harmfulness for the main forest-forming tree species under climate change. Methodology of the study: methods of comparative ecology, entomology, mycology, silviculture, and forestry, along with statistical analysis and original approaches for assessing and predicting the distribution and harmfulness of organisms, specifically developed by the authors for phytophagous insects. The increase in the threat to the existence of ash in eastern Ukraine has been proven due to the simultaneous spread of the invasive emerald ash borer, halara necrosis and ash bark beetles. The probability of the spatial spread of the emerald ash borer in Ukraine and beyond its borders to the EU countries was modeled using the MaxEnt software package, taking into account climatic indicators.

Індекс УДК: 630*4

Коди тематичних рубрик: 68.47.37

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Мешкова Валентина Львівна

Науковий ступінь: д. с.-г. н.

Вчене звання: професор

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Технічні вказівки з захисту лісу від шкідників і хвороб

Назва НТП англійською: Technical Instructions for Forest Protection against Pests and Diseases

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Нормативні документи

Галузь застосування: Лісове господарство

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Документ складається з 4 розділів, переліку посилань і додатків. В документі розглянуто основні чинники погіршення стану дерев і насаджень. Описано методи лісопатологічного моніторингу, нагляду, обстежень в осередках комах-хвоєлистогризів, стовбурових шкідників, збудників хвороб, оцінювання чисельності та популяційних показників шкідливих організмів, впливу на стан насаджень. Визначено особливості виявлення нових інвазійних шкідливих організмів. Описано системи захисту генеративних органів дерев, захисту деревних рослин у розсадниках, незімкнених культурах і молодняках, захисту від стовбурових шкідників лісу та заготовленої деревини, захисту від збудників хвороб і від хребетних тварин. Наведено зразки оформлення звітності із захисту лісу.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення стану навколишнього середовища

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Не впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2025

Закінчення етапу: 12.2025

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

IX. Бібліографічний опис

Борисенко О. І., Мешкова В. Л. Прогнозування поширення пожеж та осередків шкідливих комах у соснових лісах засобами ГІС. Харків: Планета-Прінт, 2021. 150 с. ISBN 978-617-7897-67-4

- Davydenko, K.; Vasaitis, R.; Elfstrand, M.; Baturkin, D.; Meshkova, V.; Menkis, A. Fungal Communities Vectored by *Ips sexdentatus* in Declining *Pinus sylvestris* in Ukraine: Focus on Occurrence and Pathogenicity of Ophiostomatoid Species. *Insects* 2021, 12, 1119. <https://doi.org/10.3390/insects12121119>
- Meshkova V., Skrylnik Yu., Bieliavtsev M., Zinchenko O., Borysenko O., Markina T. Xylophagous beetles (Coleoptera) in the zones of Gomilshanski lisy National Nature Park with different management regime. *Folia Forestalia Polonica, Series A – Forestry*, 2022, vol. 64(2), 69–82. DOI: 10.2478/ffp-2022-0007
- Skrylnyk Y. Y., Zhupinska K. Y., Koshelyaeva Y. V., Meshkova V. L. Physiological harmfulness of xylophagous insects in poplar and aspen stands in the Left-Bank Forest-Steppe. *Forestry & Forest melioration*. 2023. Iss. 142. 147–157. <https://doi.org/10.33220/1026-3365.142.2023.147>
- Meshkova, V.; Zinchenko, O.; Us, V.; Skrylnyk, Y. Emerald Ash Borer in the Park with a Long-Time History of Black Ash Sawfly Defoliation. *Environ. Sci. Proc.* 2024, 31(1), 4; <https://doi.org/10.3390/eesp2024031004>
- Meshkova, V.; Borysenko, O.; Kucheryavenko, T.; Vysotska, N.; Skrylnyk, Y.; Davydenko, K.; Holusa, J. Forest Site and Stand Structure Affecting the Distribution of Emerald Ash Borer, *Agrilus planipennis* Fairmaire, 1888 (Coleoptera: Buprestidae), in Eastern Ukraine. *Forests* 2024, 15, 511. <https://doi.org/10.3390/f15030511>

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Ткач Віктор Петрович

д. с.-г. н., 06.03.03

Перелік осіб-виконавців

Батуркін Денис Олександрович

Борисенко Олександр Ігорович

(к. с.-г. н., 06.03.03)

Борисова Валентина Леонідівна

(к. с.-г. н.)

Воробей (Рідкокаша) Алла Дмитрівна

Воробей Євген Віталійович

Давиденко Катерина Валеріївна

(к. с.-г. н., 16.00.10)

Зінченко Ольга Вікторівна

(к. с.-г. н.)

Климко Володимир Олександрович

Коваль Ірина Михайлівна

(д. с.-г. н., 06.03.03)

Кошеляєва Яна Вікторівна

(к. с.-г. н.)

Кузнецова Олена Анатоліївна

Кукіна Ольга Миколаївна

(к. с.-г. н.)

Кучерявенко Тетяна Вікторівна

Мешкова Валентина Львівна

(д. с.-г. н., 06.03.03)

Назаренко Сергій Володимирович

(к. с.-г. н., 06.03.01)

Омеліч Анастасія Русланівна

Скрильник Юрій Євгенович

(к. с.-г. н.)

Соколова Ірина Миколаївна

(к. с.-г. н.)

Відповідальний за підготовку облікових документів

Кобець Олексій Володимирович

Телефон

+38 (095) 458-33-10

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

